

Čtvrtek, 23. června 2016

P8_TA(2016)0291

Pokračování strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. června 2016 o pokračování strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) (2015/2281(INI))

(2018/C 091/02)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na články 165 a 166 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, zejména na její článek 14,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) ⁽¹⁾,
- s ohledem na společnou zprávu Rady a Komise pro rok 2012 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020): „Vzdělávání a odborná příprava v inteligentní a udržitelné Evropě podporující začlenění“ ⁽²⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. srpna 2015 adresované Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané „návrh společné zprávy Rady a Komise pro rok 2015 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) – Nové priority evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy“ (COM(2015)0408),
- s ohledem na společnou zprávu Rady a Komise pro rok 2015 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020): „Nové priority evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy“ ⁽³⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze zasedání ve dnech 28. a 29. listopadu 2011 o referenční úrovni mobility ve vzdělávání ⁽⁴⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 19. listopadu 2010 o vzdělávání pro udržitelný rozvoj ⁽⁵⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 17. února 2014 o investicích do vzdělávání a odborné přípravy – reakce na sdělení „Přehodnocení vzdělávání: investice do dovedností v zájmu dosažení lepších socioekonomických výsledků“ a na „Roční analýzu růstu pro rok 2013“ ⁽⁶⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 20. května 2014 o účinném vzdělávání učitelů ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽²⁾ Úř. věst. C 70, 8.3.2012, s. 9.

⁽³⁾ Úř. věst. C 417, 15.12.2015, s. 25.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 372, 20.12.2011, s. 31.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 327, 4.12.2010, s. 11.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 64, 5.3.2013, s. 5.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 183, 14.6.2014, s. 22.

Čtvrtek, 23. června 2016

- s ohledem na závěry Rady ze dne 20. května 2014 o zajišťování kvality na podporu vzdělávání a odborné přípravy ⁽¹⁾,
- s ohledem na závěry Rady o podnikavosti ve vzdělávání a odborné přípravě ⁽²⁾,
- s ohledem na závěry Rady o úloze předškolního a základního vzdělávání při podpoře kreativity, inovativnosti a digitálních kompetencí ⁽³⁾,
- s ohledem na závěry Rady o snižování míry předčasných odchodů ze vzdělávání a o podpoře úspěchu ve škole ⁽⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané „Přehodnocení vzdělávání: investice do dovedností v zájmu dosažení lepších socioekonomických výsledků“ (COM(2012)0669),
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení ⁽⁵⁾,
- s ohledem na doporučení Evropského parlamentu a Rady 2006/962/ES ze dne 18. prosince 2006 o klíčových schopnostech pro celoživotní učení ⁽⁶⁾,
- s ohledem na prohlášení z neformálního setkání ministrů školství EU, které se konalo dne 17. března 2015, o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání („Pařížské prohlášení“) ⁽⁷⁾,
- s ohledem na závěry z Rigy ze dne 22. června 2015, které přijali ministři odpovědní za odborné vzdělávání a přípravu ⁽⁸⁾,
- s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 3. července 2008 s názvem „Migrace a mobilita: úkoly a příležitosti vzdělávacích systémů EU“ (COM(2008)0423),
- s ohledem na zprávu, kterou v únoru 2010 vypracovala pro Komisi skupina odborníků pro nové dovednosti pro nová pracovní místa, nazvanou „Nové dovednosti pro nová pracovní místa: je třeba začít jednat“ ⁽⁹⁾,
- s ohledem na doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o nadnárodní mobilitě uvnitř Společenství pro účely všeobecného a odborného vzdělávání: Evropská charta kvality mobility ⁽¹⁰⁾,
- s ohledem na zprávu ze šestého zasedání Fóra pro dialog mezi univerzitami a podniky, které se konalo v březnu roku 2015 ⁽¹¹⁾,
- s ohledem na předpověď budoucích potřeb Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) z roku 2012 nazvanou „Budoucí nabídka dovedností a poptávka po dovednostech v Evropě“ ⁽¹²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. září 2015 o podpoře podnikání mladých prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy ⁽¹³⁾ a usnesení ze dne 28. dubna 2015 o krocích v návaznosti na provádění boloňského procesu ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 183, 14.6.2014, s. 30.

⁽²⁾ Úř. věst. C 17, 20.1.2015, s. 2.

⁽³⁾ Úř. věst. C 172, 27.5.2015, s. 17.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 417, 15.12.2015, s. 36.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 10.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

⁽⁹⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/125en.pdf

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 5.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/education/tools/docs/university-business-forum-brussels_en.pdf

⁽¹²⁾ http://www.cedefop.europa.eu/files/3052_en.pdf

⁽¹³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0292.

⁽¹⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0107.

Čtvrtek, 23. června 2016

- s ohledem na své usnesení ze dne 26. listopadu 2015 o vzdělávání dětí v mimořádných situacích a ve vleklých krizích ⁽¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. dubna 2016 nazvané „Erasmus+ a další nástroje na podporu mobility v oblasti odborného vzdělávání a přípravy – celoživotním pojetí učení“ ⁽²⁾,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání (A8-0176/2016),
- A. vzhledem k tomu, že všechny níže uvedené odkazy na „vzdělávání a odbornou přípravu“ by měly být pojmány jako odkazy na formální, neformální i informální formy učení, neboť se jedná o doplňkové aspekty při přechodu na vzdělávající se společnost a neboť jejich úlohou je zaměřením na konkrétní cílové skupiny, čímž by měly usnadňovat začleňování lidem, kteří mají méně možností vzdělávat se;
- B. vzhledem k tomu, že vzdělávání a odborná příprava by neměly být orientovány pouze na naplňování potřeb trhu práce, ale měly by být hodnotou samy o sobě, neboť vzdělání má stejně důležitou úlohu při rozvoji mravních a občanských ctností a všeobecně chápáných humanistických hodnot zakotvených ve Smlouvách a při upevňování demokratických zásad, na nichž je založena Evropa;
- C. vzhledem k tomu, že vzdělávání by mělo přispívat k osobnímu rozvoji, vzájemnému respektu a růstu mladých lidí s cílem vytvářet z nich aktivní, zodpovědné a uvědomělé občany s občanskými, sociálními a průřezovými mezikulturními dovednostmi, stejně jako kvalifikované odborníky;
- D. vzhledem k tomu, že vzdělání by mělo být považováno za základní lidské právo a veřejný statek a jako takové by mělo být dostupné všem;
- E. vzhledem k tomu, že vzdělávání a odborná příprava hrají významnou úlohu, pokud jde o potírání chudoby a sociálního vyloučení a že rozšíření přístupu k celoživotnímu učení může nabídnout nové možnosti méně kvalifikovaným osobám, nezaměstnaným, osobám se zvláštními potřebami, seniorům a migrantům;
- F. vzhledem k tomu, že inkluzivní a vysoce kvalitní vzdělávání a odborná příprava mají zásadní význam pro kulturní, hospodářský a společenský rozvoj Evropy;
- G. vzhledem k tomu, že v Evropě by vzdělávání a odborná příprava měly přispívat ke strategiím a iniciativám EU, včetně strategie Evropa 2020, iniciativy týkající se jednotného digitálního trhu, programu EU pro bezpečnost a investičního plánu pro Evropu;
- H. vzhledem k tomu, že všechny členské státy se nepotýkají se stejným druhem a stejnou mírou problémů, a tudíž by měla být veškerá doporučení navrhovaná v oblasti vzdělávání a odborné přípravy pružná a měla by zohledňovat vnitrostátní a regionální hospodářskou, sociální, demografickou a kulturní situaci, jakož i další faktory, a jejich účelem by současně mělo být zlepšení celkové situace v EU;
- I. vzhledem k tomu, že rámec spolupráce ET 2020 by měl respektovat pravomoci členských států a současně doplňovat vnitrostátní opatření a podporovat snahy členských států o rozvoj vzdělávacích systémů a systémů odborné přípravy;
- J. vzhledem k tomu, že hospodářskému rozvoji a sociální soudržnosti by měla být přikládána stejná váha na základě kombinace politik vedoucích ke spravedlivějšímu rozšíření znalostí mezi občany za účelem řešení problému rostoucích rozdílů ve mzdách, které se objevují jako vedlejší účinek technologického růstu založeného na dovednostech;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0418.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0107.

Čtvrtek, 23. června 2016

- K. vzhledem k tomu, že účinné investice do kvalitního vzdělávání a odborné přípravy jsou zdrojem udržitelného růstu;
- L. vzhledem k tomu, že stávající nízká úroveň znalostí a základních dovedností je znepokojivá a že je tudíž nutné, aby základní a střední vzdělávání poskytovalo nezbytný základ pro další učení a pro účast na trhu práce;
- M. vzhledem k tomu, že trendy, kdy dospělí dosahují nízké úrovně základních dovedností, nutně vyžadují posílení vzdělávání dospělých, které je prostředkem ke zvyšování kvalifikace a rekvalifikace;
- N. vzhledem k tomu, že v roční analýze růstu na rok 2014 vyjádřila Komise názor, že pokud jde o výdaje, členské státy musí najít způsoby, jak ochránit nebo podporovat dlouhodobější investice do vzdělávání, výzkumu, inovací, energetiky a činnosti v oblasti klimatu, a že je velmi důležité, aby se investovalo do modernizace systémů vzdělávání a odborné přípravy, včetně celoživotního vzdělávání;
- O. vzhledem k tomu, že veřejné rozpočty jsou i nadále pod silným tlakem, že některé členské státy musí snižovat výdaje na vzdělávání a odbornou přípravu a že nyní je nutné posílit účinnost dalších investic do této oblasti, neboť se jedná o rozhodující faktor ovlivňující produktivitu, konkurenceschopnost a růst;
- P. vzhledem k tomu, že ačkoliv bylo dosaženo lepších výsledků v plnění cílů stanovených rámcem ET 2020 pro vysokoškolské vzdělávání, faktem zůstává, že v celém Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání (EHEA) se objevují zprávy o obavách z účinnosti investic členských států do vzdělávání, z primární koncentrace na kvantitativní ukazatele, ze stavu podmínek pro výuku, z kvality učení, úbytku akademické svobody a ze skepse ohledně některých aspektů boloňského procesu a jeho provádění v některých zemích;
- Q. vzhledem k tomu, že z monitorování rámce ET 2020 vyplývá, že naším hlavním dnešním problémem je nedostatečné vzdělání a nedostatečné začleňování osob ze znevýhodněného socioekonomického prostředí a že ke splnění cílů rámce ET 2020 a zvýšení inkluzivnosti a kvality systémů vzdělávání a odborné přípravy je tudíž nutný větší důraz na sociální aspekty;

Strategický rámec ET 2020

1. vítá hodnocení rámce ET 2020 a zdůrazňuje, že je třeba jeho závěry zohlednit a rychle je uplatňovat, aby se zvýšil přínos rámce a optimalizovala jeho účinnost a aby došlo k posílení aspektů relevantních pro jednotlivé země a k posílení vzájemné výměny zkušeností;
2. vyslovuje politování nad tím, že ve vzdělávání a odborné přípravě jsou stále nedořešeny obrovské problémy s kvalitou, dostupností a socioekonomickou diskriminací, a domnívá se, že na evropské úrovni i na vnitrostátních úrovních by měla být zavedena ambicióznější, koordinovanější a účinnější politická opatření;
3. připomíná význam prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání, které bylo přijato v březnu 2015 v Paříži;
4. vítá omezení počtu prioritních oblastí rámce ET 2020 na šest oblastí poukazujících na konkrétní problematické body, z nichž si členské státy mohou vybrat, a mohou se tak zaměřit na to, co vyhovuje jejich potřebám a podmínkám, avšak konstatuje, že je třeba zvýšit účinnost a posílit operační hledisko rámce ET 2020 a přijmout pracovní program;
5. vítá návrh na prodloužení pracovního cyklu ze 3 na 5 let, díky němuž by bylo možné lépe plnit dlouhodobé strategické cíle a pracovat na takových problémech, jako je špatný prospěch žáků v některých studijních oborech, nízká účast na vzdělávání dospělých, předčasné ukončování školní docházky, sociální začleňování, občanská angažovanost, genderové rozdíly a míra zaměstnatelnosti absolventů vyšších a vysokých škol;

Čtvrtek, 23. června 2016

6. vítá novou generaci pracovních skupin rámce ET 2020 a vyzývá Komisi, aby posílila zastoupení různých zúčastněných stran v těchto skupinách, zejména tím, že do nich zapojí více odborníků na vzdělávání, pracovníků s mládeží, zástupců občanské společnosti, učitelů a pracovníků fakult, jejichž zkušenosti z reálného působení v oboru jsou klíčové pro splnění cílů rámce ET 2020; zdůrazňuje, že je třeba na místní, regionální, vnitrostátní úrovni i úrovni EU lépe šířit výsledky těchto skupin;

7. vítá skutečnost, že v rámci ET 2020 byla posílena řídicí úloha neformálních orgánů a že byly rovněž vytvořeny cyklické zpětné vazby, které propojují skupinu na vysoké úrovni, uskupení generálních ředitelů a pracovní skupiny; oceňuje úlohu organizací občanské společnosti při oslovování místních, regionálních a celostátních subjektů a občanů, pokud jde o evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, a vyzývá k tomu, aby jim byla přidělena finanční podpora z programu Erasmus+ (KA3) a Evropského sociálního fondu;

8. vyzývá k vytvoření neformálního koordinačního orgánu, jehož členy by byli generální ředitel GŘ Komise pro vzdělávání a kulturu (GŘ EAC), ředitelé z jiných generálních ředitelství odpovědní za vzdělávání, zástupci občanské společnosti, sociálních partnerů a parlamentního Výboru pro kulturu a vzdělávání a jenž by pořádal zasedání na vysoké úrovni za účelem zajištění užší koordinace práce, jednotnosti politik a plnění doporučení vydaných formálními i neformálními orgány rámce ET 2020; domnívá se, že taková koordinace je nutná vzhledem k obavám z toho, že mezi Komisí a organizacemi občanské společnosti neprobíhá skutečný dialog, a k obavám z rozdělení kompetencí souvisejících s rámcem ET 2020 mezi různá GŘ Komise a různé komisaře; vyzývá k náležitému informování o završení této činnosti na evropské a vnitrostátní úrovni;

9. znovu opakuje, že bez ohledu na to, jak důležité je získat dovednosti potřebné pro zaměstnatelnost, by měla být zdůrazňována hodnota vědomostí a akademické exaktnosti, jejich kvalita a praktické využití; zdůrazňuje, že s ohledem na odlišnou socioekonomickou situaci v jednotlivých členských státech a rozdílné vzdělávací tradice je nutné se vyvarovat paušálních normativních přístupů; zdůrazňuje, že připravovaný evropský program pro dovednosti by se sice měl náležitě zaměřovat na výzvy v ekonomice a zaměstnanosti, ale měl by rovněž poukazovat na význam odborných znalostí, výsledků vysokoškolského studia, kritického myšlení a tvořivosti; současně členské státy vyzývá, aby podporovaly iniciativy, které by studentům dávaly možnost prezentovat své dovednosti na veřejnosti a před případnými zaměstnavateli;

10. poukazuje na rizika spjatá s nárůstem radikalizace, násilí, šikany a problémů s chováním, které začínají již na úrovni základních škol; vyzývá Komisi, aby provedla na úrovni EU průzkum a předložila přehled o situaci ve všech členských státech, v němž budou uvedeny jejich reakce na tyto tendence a zda či jak státy začleňují do svých vzdělávacích programů výuku etiky a osobnostní a sociální výchovu jakožto nástroj, který se v řadě škol zatím osvědčil, a zda a jak poskytují podporu vyučujícím, pokud jde o tyto horizontální schopnosti; vyzývá členské státy k výměně osvědčených postupů v této oblasti;

11. upozorňuje na hodnotu přístupu k formálnímu, neformálnímu a informálnímu vzdělávání, který vychází ze společenství, a pevných vazeb mezi vzdělávacím prostředím a rodinami;

12. vyzývá k rozsáhlejšímu zapojení všech významných aktérů do provádění rámce ET 2020;

13. je toho názoru, že sami studující musí být podněcováni k aktivní účasti na správě a řízení svých vzdělávacích struktur, a to v jakémkoli věku a u všech typů vzdělávání;

14. vybízí členské státy, aby posílily vazby mezi institucemi vysokého školství, odborného vzdělávání a přípravy, výzkumnými ústavy a odvětvím ekonomiky a aby zajistily zapojení sociálních partnerů a občanské společnosti; konstatuje, že toto partnerství posílí dopad rámce ET 2020 a význam výukových systémů pro zvyšování evropské inovační kapacity;

Čtvrtek, 23. června 2016

15. zdůrazňuje, že strategie komunikace škol a rodičů, výchovné programy a další programy osobního rozvoje realizované ve vzdělávacím prostředí ve spolupráci s rodinami a dalšími relevantními sociálními partnery mohou přispívat k většímu sociálnímu sblížení, k prosazování aktivního občanství a evropských hodnot zakotvených ve Smlouvách a k předcházení radikalizaci; zdůrazňuje, že vstřícné domácí prostředí je zásadní při formování pokročilosti dětí v základních dovednostech, a upozorňuje na hodnotu kurzů pro rodiče, které mohou být účinné v boji proti nedostatečnému vzdělání;

16. podporuje výměnu osvědčených postupů v rámci ET 2020;

17. zdůrazňuje, že spolupráce prostřednictvím rámce ET 2020 zásadním způsobem doplňuje vnitrostátní opatření, která, jako například učení se jeden od druhého, shromažďování údajů, pracovní skupiny a výměny osvědčených vnitrostátních postupů, budou posílena zlepšením jejich transparentnosti a koordinace a šířením jejich výsledků;

18. zdůrazňuje úlohu externích sdružení a nevládních organizací, které přicházejí do škol, aby děti obohacovaly o další dovednosti a sociální kompetence, jako je umění nebo rukodělné činnosti, napomáhají dětem k integraci, lepšímu porozumění jejich okolí, solidaritě při vzdělávání a v životě a usnadňují osvojování vzdělávací kompetencí celých tříd;

19. je znepokojen skutečností, že kvalita vzdělávání a odborné přípravy učitelů je – co do rozsahu i komplexnosti – v některých členských státech EU nedostatečná, pokud jde o kompetence potřebné pro současnou výuku, například o schopnost vyrovnat se s rostoucí rozmanitostí studujících a používat inovativní výukové a výchovné metody a nástroje informačních a komunikačních technologií;

20. vybízí členské státy k úpravě svých programů počáteční přípravy a pokračujícího rozvoje učitelů v praxi, k lepšímu využívání vzájemného předávání poznatků mezi členskými státy a k podpoře spolupráce a partnerství mezi pedagogickými fakultami a školami;

21. vítá novou prioritu rámce ET 2020, kterou je zlepšení podpory učitelů a posílení jejich postavení, což má zásadní význam k tomu, aby si mohli získat nezbytný respekt, a jejich povolání tak nabylo na atraktivitě; je toho názoru, že splnění tohoto cíle by vyžadovalo lepší přípravu a odbornou přípravu učitelů a zlepšení jejich pracovních podmínek, včetně zvýšení jejich platů v některých zemích, vzhledem k tomu, že učitelé často vydělávají méně, než je průměrný plat vysokoškoláka;

22. s obavami konstatuje, že v některých členských státech, zejména v zemích potýkajících se s problémy, se příprava učitelů a kvalita vzdělávání zhoršila v důsledku nedostatku personálu a škrtů ve školství;

23. poukazuje na to, že poskytování otevřeného a inovativního vzdělávání a odborné přípravy je prioritní oblastí rámce ET 2020; podtrhuje význam vyvíjení a prosazování inovací a flexibility v metodách výuky, učení a předávání znalostí, při nichž se jednotlivci aktivně zapojují;

24. vybízí členské státy, aby v zájmu zlepšení kvality a dostupnosti učení a výuky plně využívaly potenciálu, který nabízí digitalizace, IKT a nové technologie, včetně otevřených datových platform a hromadných otevřených on-line kurzů; vyzývá EU a členské státy, aby vyvinuly maximální úsilí k posílení digitálních schopností a dovedností v oblasti IKT, a to i pořádáním zvláštních kurzů použití těchto nástrojů určených pedagogům a studentům ve školách a na univerzitách; podněcuje k výměně osvědčených postupů a k intenzivnější přeshraniční spolupráci v této oblasti;

25. nadšeně oceňuje pozornost, kterou Komise věnuje významu digitálních dovedností; zdůrazňuje, že mají-li být mladí dobře vybaveni pro 21. století, jsou tyto dovednosti nezbytně nutné;

26. podtrhuje fakt, že otázce zlepšování výsledků vzdělávání v souvislosti s dostupnými zdroji by mělo být v rámci ET 2020 věnováno více pozornosti, zejména pokud jde o vzdělávání dospělých;

Čtvrtek, 23. června 2016

27. vybízí Komisi a členské státy, aby přezkoumaly stávající pravidla pro hodnocení programů vzdělávání a odborné přípravy, které čerpají prostředky z evropských finančních nástrojů, a aby se více zaměřily na kvalitativní posouzení dopadů a na jejich výsledky ve vztahu ke sledovaným prioritám ET 2020;
28. vyzývá členské státy, aby stipendii a půjčkami podporovaly ty vzdělávací a studijní programy, jejichž struktura přispěje k uvedení vzdělávání do souladu s potřebami praxe;
29. zdůrazňuje, že je třeba lépe koncentrovat úsilí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy slučováním a racionalizací stávajících programů a iniciativ;
30. vyzývá Komisi, aby tam, kde je to vhodné, přistupovala k menšinovým skupinám jako k samostatným a zvláštním entitám, a mohla tak lépe řešit specifické problémy, s nimiž se každá z těchto skupin potýká;
31. je pevně přesvědčen o tom, že investice do předškolního vzdělávání a péče přinášejí lepší výsledky než investice do jakékoli jiné fáze vzdělávání, za předpokladu, že toto vzdělávání v každém stadiu odpovídá stupni vnímavosti a zralosti jednotlivých cílových skupin; zdůrazňuje, že je prokázáno, že investice do prvních let vzdělávání snižují pozdější náklady;
32. je přesvědčen, že úspěšné vzdělávání je na všech stupních závislé na dobře vyškolených učitelích a na jejich průběžné profesní přípravě, proto jsou nutné dostatečné investice do odborné přípravy učitelů;

Kvalita vzdělávání a odborné přípravy

33. žádá, aby byla větší pozornost věnována kvalitě vzdělávání, od mateřské školy po celý život;
34. vyzývá k vytvoření osvědčených postupů při posuzování kvalitativního pokroku a investic do využívání kvalitních údajů zúčastněnými stranami na místní, regionální a vnitrostátní úrovni, a to bez ohledu na význam ukazatelů a referenčních kritérií používaných v rámci ET 2020;
35. upozorňuje na to, že je důležité vyučovat a získávat všeobecné základní dovednosti, např. v oblasti informačních a komunikačních technologií, matematiky, kritického myšlení, cizích jazyků, mobility, atd., které mladým lidem umožní snadno se přizpůsobit měnícímu se sociálnímu a hospodářskému prostředí;
36. konstatuje, že formálního vzdělávání se účastní bezprecedentně vysoké počty studujících; vyjadřuje znepokojení na tím, že míra nezaměstnanosti mladých v EU je i nadále vysoká a míra zaměstnanosti vysokoškoláků se snížila;
37. zdůrazňuje, že referenční cíle pro vzdělávání a odbornou přípravu stanovené ve strategii EU 2020, konkrétně mj. snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání pod 10 % a dosažení toho, aby 40 % mladší generace mělo vzdělání terciární úrovně vzdělání, by neměly být splněny na úkor kvality ve vzdělávání, nýbrž by měly být plněny s přihlédnutím k prvnímu cíli ET 2020, jímž jsou „relevantní a vysoce kvalitní dovednosti a kompetence“; konstatuje, že jedním ze způsobů, jak toho dosáhnout, je rozvíjení duálních systémů vzdělávání;
38. upozorňuje na to, že standardizované testy a kvantitativní přístupy k zodpovídání se z výsledků vzdělávacího procesu přinejlepším měří úzký okruh tradičních kompetencí a mohou vést k tomu, že školy budou muset změnit učební osnovy na materiály ke zkouškám a budou opomíjet pravé hodnoty vzdělávání; poukazuje na to, že vzdělávání a odborná příprava mají důležitou roli při rozvíjení morálních a občanských kvalit a lidskosti, přičemž práce učitelů v této oblasti a to, co v tomto směru studenti získali, se ve výsledcích zkoušek nezobrazují; upozorňuje v tomto ohledu na potřebu flexibility, inovace a tvořivosti ve vzdělávacím prostředí, které by mohly prudce zvýšit kvalitu vzdělávání a dosahování vzdělání;
39. zdůrazňuje, že je třeba rozvíjet základní dovednosti, abychom dosáhli kvalitního vzdělání;
40. zdůrazňuje, že je důležité poskytovat vysoce kvalitní předškolní vzdělávání a včas je modernizovat; zdůrazňuje, že v systémech vzdělávání a odborné přípravy má klíčovou roli přístup zaměřený na jednotlivce, který prospívá rozvoji tvořivosti a kritického myšlení a umožňuje se zaměřit na osobní zájmy, potřeby a schopnosti studentů;

Čtvrtek, 23. června 2016

41. vyzývá členské státy, aby směřovaly investice do inkluzivního vzdělávání, které reaguje na společenské výzvy, pokud jde o zajištění spravedlivého přístupu a rovných příležitostí pro všechny; zdůrazňuje, že kvalitní vzdělávání a odborná příprava, včetně příležitostí k celoživotnímu učení a programů zaměřených proti všem formám diskriminace, ekonomickým a sociálním nerovnostem a příčinám vyloučení, jsou zásadní pro zlepšení sociální soudržnosti a života mladých lidí, kteří trpí sociálními a ekonomickými znevýhodněními, a také mladých lidí z řad menšin, a upozorňuje na potřebu pokračovat v úsilí snižovat míru předčasných odchodů ze vzdělávání;

42. vyzývá ke zvýšení inkluzivity vzdělávání a odborné přípravy tak, aby zohledňovaly potřeby osob se zdravotním postižením nebo se zvláštními potřebami, a současně naléhá na zlepšení odborné přípravy, aby byli učitelé vybaveni potřebnými dovednostmi, aby dokázali napomáhat začlenění a integraci studentů se zdravotním postižením a poskytovat jim asistenci;

43. upozorňuje na to, že by měly být zkoumány a vyhodnoceny nežádoucí účinky boloňského procesu a mobility studentů; podněcuje členské státy k tomu, aby vyvíjely větší úsilí o splnění daných cílů a aby zajistily skutečné provedení reforem dohodnutých v rámci boloňského procesu a programů mobility a aby se zavázaly společně účinněji pracovat na nápravě jejich nedostatků, aby lépe odrážely potřeby studentů a akademické obce jako celku a stimulovaly a podporovaly zlepšení kvality vyššího vzdělávání;

44. zasazuje se za větší zapojení akademického sektoru do pracovního cyklu rámce ET 2020;

45. konstatuje, že boloňský proces přinesl podstatné výsledky, a zastává názor, že vzdělávací instituce by měly uplatňovat pružnost při využívání modulů a evropského systému přenosu a akumulace kreditů (ECTS);

46. vítá úsilí o zvýšení počtu přihlášek ke studiu vědních oborů STEM (přírodní vědy, technické obory, inženýrství, matematika), nemělo by to však být na úkor humanitních oborů, které jsou nezbytné k náležitému využití příležitostí, který skýtají obory STEM;

47. upozorňuje na to, že by neměly být všechny akademické činnosti podmiňovány finančním výstupem, a v tomto ohledu vyzývá k úsilí zajistit, aby humanitním vědám nehrozilo, že z výzkumného prostoru zmizí;

48. zasazuje se o celostnější pohled, který zdůrazňuje důležitost rozmanité škály oborů v oblasti vzdělávání a výzkumu;

49. je pro posun v nahlížení programů mobility ve smyslu zaměření se na kvalitativní výstupy, jež odpovídají prioritám a slouží stanoveným cílům učení a odborné přípravy; vyzývá k řádnému provádění návrhů Evropské charty kvality mobility a k lepšímu využívání dostupných nástrojů k tomu, aby byli studenti připraveni na ten správný typ mobility, který budou potřebovat; podněcuje členské státy k tomu, aby doma plně využily potenciál internacionalizace, aby studenty, kteří se rozhodnou neúčastnit se odchozí mobility, v průběhu studia obohatily o mezinárodní rozměr;

50. znovu potvrzuje, že je nutné zajistit přístupnost příležitostí k mobilitě, zejména u odborné přípravy, pro znevýhodněné mladé lidi a osoby trpící různými formami diskriminace; zdůrazňuje významnou úlohu programů mobility, jako je např. Erasmus+, při rozvoji průřezových dovedností a kompetencí mladých lidí; zdůrazňuje, že je třeba posílit obnovený evropský program pro vzdělávání dospělých;

51. zdůrazňuje význam obecného rámce pro uznávání kvalifikací a diplomů jako klíčového faktoru při zajišťování přeshraniční mobility studujících a pracovní síly;

52. žádá proto větší úsilí při validaci neformálního a informálního učení, včetně dobrovolných služeb, a vytvoření nástrojů pro uznávání digitálně nabytých znalostí a kompetencí;

Čtvrtek, 23. června 2016

53. konstatuje, že zvláštní pozornost by měla být věnována zjednodušení a racionalizaci stávajících nástrojů EU pro dovednosti a kvalifikace určené široké veřejnosti, aby se rozšířil jejich dosah, v souladu s výsledky průzkumu Komise z roku 2014 s názvem „Evropský prostor dovedností a kvalifikace“;

Migrace a vzdělávání

54. zdůrazňuje, že výzvy, kterým čelí systémy vzdělávání a odborné přípravy v důsledku vnitřní evropské migrace a migrace směřující do Evropy a současné uprchlické a humanitární krize by měly být řešeny na evropské, na vnitrostátní i na regionální úrovni;

55. upozorňuje na to, že pokud se nepodaří poskytnout migrantům, uprchlíkům a žadatelům o azyl vzdělání a odbornou přípravu, bude to mít negativní vliv na jejich zaměstnatelnost, rozvoj jejich znalostí o kulturních a sociálních hodnotách hostitelské země a v konečném důsledku i na jejich začlenění do společnosti a příspěvek k jejímu rozvoji;

56. vyzývá k lepší spolupráci mezi unijními a vnitrostátními orgány s cílem nalézt vhodnou strategii rychlé, úplné a udržitelné integrace uprchlíků a migrantů do systémů vzdělávání a odborné přípravy;

57. vítá rozhodnutí začlenit vzdělávání migrantů do činnosti všech pracovních skupin rámce ET 2020 a v počátcích jejich působení uspořádat příslušné činnosti vzájemného učení;

58. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby ministři školství členských států spolupracovali s GŘ Komise pro vzdělávání a kulturu na zajištění rovného přístupu k velmi kvalitnímu vzdělání, zejména je nutné se snažit do tohoto procesu vtáhnout nejvíce znevýhodněné osoby a osoby z různých prostředí, včetně čerstvě příchozích migrantů, a integrovat je do pozitivního výukového prostředí;

59. žádá, aby byla přijata opatření k integraci dětí migrantů jak z Evropy, tak ze zemí mimo Evropu a dětí z řad uprchlíků a žadatelů o azyl do vzdělávacích systémů a systémů odborné přípravy a dále opatření, která jim pomohou s přizpůsobením se učebním osnovám a normám hostitelského členského státu tím, že budou podporovány inovativní výukové metody a dětem bude poskytnuta pomoc při studiu jazyka a v případě potřeby sociální pomoc a bude jim umožněno seznámit se s kulturou a hodnotami hostitelské země a zároveň si uchovat své kulturní dědictví;

60. podněcuje členské státy k tomu, aby zkoumaly možnosti, jak začlenit učitele a profesory z řad migrantů do evropských vzdělávacích systémů a jak by mohli být využity jejich jazykové znalosti, pedagogické dovednosti a zkušenosti;

61. doporučuje členským státům a vzdělávacím institucím, aby poskytovaly poradenství a pomoc dětem z řad migrantů, uprchlíků a žadatelů o azyl, které usilují o přístup ke vzdělávání, a aby jim za tímto účelem podávaly jasné informace a vytvořily viditelná kontaktní místa;

62. vyjadřuje znepokojení nad tím, že polovina školitelů pedagogů v zemích OECD se domnívá, že pedagogická příprava učitele dostatečně nenachystá na efektivní zvládání rozmanitosti, a podněcuje příslušné členské státy k tomu, aby pedagogům v této oblasti zajistily neustálou odbornou podporu, která je vybaví nezbytnými pedagogickými kompetencemi pro otázky migrace, sbližování kultur a sociální psychologie a umožní jim využívat rozmanitost jako bohatý zdroj pro výuku ve třídách; je pro lepší využívání možností vzájemného učení mezi členskými státy;

63. podporuje myšlenku vytvoření asistenčních služeb a pokynů pro učitele, které jim budou nabízet včasnou podporu při zvládání různých druhů rozmanitosti pozitivním způsobem, které budou podporovat mezikulturní dialog ve třídě a budou jim poskytovat pokyny, pokud budou konfrontováni se studenty, u nichž hrozí, že se radikalizují;

64. vyzývá k vytvoření diferencovaných synergií mezi pracovními skupinami rámce ET 2020 a sítěmi, jako je pracovní skupina pro vzdělávání v rámci sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci (RAN);

Čtvrtek, 23. června 2016

65. vyzývá k vytvoření skupiny odborníků, o níž se hovoří v pracovním plánu Evropské unie pro mládež na období 2016–2018;
66. zdůrazňuje, že je třeba více jazykových výukových programů;
67. vyzývá členské státy, aby vyvinuly úsilí o rychlé vytvoření a zavedení mechanismů pro zlepšení chápání a zjišťování kvalifikací migrantů, uprchlíků a žadatelů o azyl, protože mnoho těchto osob přichází do EU bez dokladů o své dosažené kvalifikaci;
68. vyzývá členské státy, aby se zabývaly tím, jak lze propracovat stávající systém pro uznávání odborných kvalifikací, jenž by zahrnoval náležité kontroly spolehlivosti vzdělávání;
69. je přesvědčen, že neformální a informální učení má potenciál stát se účinným nástrojem úspěšné integrace uprchlíků na trhu práce a ve společnosti;
70. zdůrazňuje významnou úlohu, kterou hraje neformální a informální učení i účast na sportovních a dobrovolnických aktivitách při podněcování rozvoje občanských, sociálních a mezikulturních dovedností; zdůrazňuje, že některé země výrazně pokročily při vytváření příslušných právních rámců, zatímco jiné země se potýkaly s problémy při vytváření komplexních validačních strategií; zdůrazňuje proto, že je třeba vypracovat komplexní strategie umožňující validaci;
71. vyzývá Komisi a členské státy, aby usnadnily opatření pro studenty z řad migrantů, uprchlíků a žadatelů o azyl týkající se zápisu na vysokou školu, aniž tím budou dotčeny vnitrostátní předpisy a kompetence pro přístup ke vzdělávání a odborné přípravě; vítá iniciativy, které v této záležitosti přijala řada evropských vysokých škol, a podněcuje k výměně osvědčených postupů v této oblasti;
72. vyzývá k vytvoření „vzdělávacích koridorů“, které studentům se statutem uprchlíka nebo studentům přicházejícím z válečných zón umožní zapsat se na evropské vysoké školy, včetně dálkového studia;
73. vyzývá členské státy, aby usnadnily zapojení studentů z řad migrantů do všech úrovní vzdělávacího systému;
74. domnívá se, že je třeba posoudit program „Věda pro uprchlíky“ a případně jej dále propracovat; zasazuje se za to, aby byly na úrovni EU i vnitrostátní úrovni podporovány neziskové instituce, které poskytují pomoc akademickým pracovníkům z řad migrantů, uprchlíků a žadatelů o azyl ve vědě a dalších profesních oblastech;
75. konstatuje, že „odliv mozků“ představuje riziko pro členské státy, zejména ve střední, východní a jižní Evropě, kde místní podmínky nutí stále více mladých absolventů vysokých škol odejít pracovat do zahraničí; vyjadřuje znepokojení nad tím, že se pracovním skupinám v rámci ET 2020 nedaří odpovídajícím způsobem reagovat na nevyváženost mobility, a zdůrazňuje, že je třeba tento problém řešit na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU;
76. zdůrazňuje zásadní úlohu vzdělávání a odborné přípravy při posilování postavení žen ve všech oblastech života; zdůrazňuje, že je třeba odstraňovat genderové rozdíly a vzít v potaz zvláštní potřeby mladých žen tím, že bude do ET 2020 začleněno genderové hledisko; zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že rovnost mezi muži a ženami je jednou ze základních hodnot EU, je třeba, aby všechny vzdělávací instituce podporovaly a uplatňovaly tuto zásadu mezi svými studenty s cílem pěstovat toleranci, nediskriminaci, aktivní občanství, sociální soudržnost a mezikulturní dialog;

o

o o

77. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.